

ת"פ 50318/06/13 - מדינת ישראל נגד נריה חי רייז

בית משפט השלום באילת

ת"פ 50318-06-13 מדינת ישראל נ' רייז(עציר) 12 מאי 2014

בפני כב' השופט יוסי טופף
המאשימה:

מדינת ישראל ע"י עוה"ד שחר עידן, עו"ד איציק אלפסי, עו"ד
שרית קביץ

נגד

הנאשם: נריה חי רייז (עציר)

גזר דין

האישום וההרשעה

1. ביום 25.2.2014 הורשע הנאשם, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של אימים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").
2. בבסיס ההרשעה דברי איום שהפנה הנאשם כלפי עו"ד דניאל שרפמן (להלן: "**המתלונן**"), אשר שימש כעורך דינו וייצג אותו בעניינים שונים, לרבות טיפול בעיזבונו של אביו המנוח. בהכרעת הדין נקבע כי הנאשם איים על המתלונן בכך שאמר לו: "**תקשיב טוב אתה תשלם לי בטוב או ברע, אתה גנב**", שעה שסבר שהמתלונן חב לו כספים המגיעים לו מחלוקת נכסי הירושה של אביו. מטרתו של הנאשם הייתה להפחיד את המתלונן ולהטיל עליו מורא, והוא מצידו הרגיש צורך לפנות למשטרת ישראל על מנת שיזהירו את הנאשם לבל ימשיך להטרידו.

טיעוני הצדדים לעונש

3. ב"כ המאשימה, עו"ד שרית קביץ, עתרה למתחם ענישה הולם, שבין מספר חודשי מאסר בודדים לבין 15 חודשי מאסר בפועל. התובעת עמדה על חומרת העבירה לצדה נקבע עונש מרבי של 3 שנות מאסר וטענה כי לא בנקל מוצא עו"ד להתלונן על מרשו. נטען כי אין להשלים עם דברי איום שנשמעים מצד לקוח כלפי עורך דינו ובמקרה דנא משהמתלונן הגיש תלונה במשטרה נגד מרשו, יש לראות בדברי הנאשם התבטאות חמורה במיוחד. לשיטת התובעת, הגם שדברי האיום כשלעצמם לא היו מהחמורים, יש לייחס להם חומרה מיוחדת בשל כך שנאמרו במסגרת יחסי עורך דין-לקוח. התובעת עמדה על הפגיעה באוטונומיית הפרט ובעבודתו התקינה של המתלונן ששימש אותה עת כבא כוחו של הנאשם. נטען כי לנאשם עבר פלילי מכביד הכולל עבירות אלימות, רכוש, סמים והפרות הוראות חוקיות ואף תלוי ועומד כנגדו מאסר מותנה בר הפעלה. צוין כי הנאשם איים על המתלונן בסמוך לשחרורו מריצוי מאסר

בפועל ולא היה בכך, כמו גם בעונש המאסר המותנה, כדי להרתיעו מלבצע את העבירה בה הורשע. הודגש כי הנאשם בחר לנהל הוכחות ולא הביע חרטה על מעשיו. התביעה הפנתה לאסמכתאות משפטיות וביקשה להפעיל את המאסר המותנה בן 12 חודשים במצטבר לכל עונש מאסר נוסף שיוטל על הנאשם. לנוכח מכלול נסיבותיו האישיות, גילו ומצבו הבריאותי, עתרה התובעת להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל ברף התיכון של המתחם, מאסר מותנה ארוך ופיצוי למתלונן.

4. הנאשם מחה על הרשעתו וטען שהוא חף מפשע. הנאשם גרס כי מדובר ב"כתב אישום הזוי שנבע מפאת רדיפת המשטרה, ללא סיבה וללא הצדקה". לטענתו המשטרה עושה לו לינץ' מזה כ-9 שנים במהלכן הביאה להרשעותיו בעבירות שונות ולמאסרו. הנאשם שב וטען כי גם במקרה דנא הורשע על אף שמעולם לא איים ואף המתלונן לא טען כי אוים על ידו. הנאשם טען כי המשטרה מבקשת לנקום בו ועל בית המשפט היה להציע לתביעה לבטל על הסף את כתב האישום מפני שאינו חוקי. הנאשם טען לזכותו שהוא אדם ישר והגון והביע פליאה על כך שבית המשפט קיבל את "שקריה של המשטרה המושחתת", כך כלשונו.

הנאשם התייחס לתיקים אחרים בהם הורשע וטען כי אלה הוכרעו על סמך עדויות שקר וטען כי המשטרה קיבלה שוחד מיני. באשר לתיקים אחרים, טען כי בוטלו בעניינו הרשעות חמורות. הנאשם הסתייג מאמיתות תוכנו של גיליון הרישום הפלילי על שמו וטען כי תיקים פליליים רבים שהוגשו נגדו נסגרו. הנאשם טען שאינו מבקש הקלה בשל גילו ומצב הבריאותי הלקוי (לדבריו סובל מסרטן ונכות, אך לא הוצגו אסמכתאות רפואיות).

דין ומסקנות

5. תיקון 113 לחוק העונשין שעניינו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" התווה את עקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה לפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (ס' 40 לחוק העונשין).

מלאכת גזירת הדין מורכבת משלושה שלבים עיקריים:

תחילה, אקבע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בערך זה, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40 לחוק העונשין (סעיף 40 לחוק העונשין);

לאחר מכן, אבחן האם ראוי לחרוג מן המתחם לקולא בשל שיקולי שיקום (סעיף 40 לחוק העונשין) או לחומרא בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40 לחוק העונשין);

לבסוף, אקבע את העונש המתאים שיושת על הנאשם, בהתחשב בצורך בהרתעת הנאשם (סעיף 40 לחוק העונשין), בצורך בהרתעת הרבים (סעיף 40 לחוק העונשין) ובנסיבותיו האישיות של הנאשם שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 לחוק העונשין), כמו גם בנסיבות אחרות ככל שתמצאנה רלוונטיות (סעיף 40

לחוק העונשין).

[ראו: ע"פ 2918/13 דבס נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 18.7.2013); ע"פ 1903/13 עיאשה נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 14.7.2013); ע"פ 1323/13 חסן נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.6.2013)].

מתחם העונש ההולם

6. מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון ההלימות כפי שהוגדר בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין. על מנת ליישמו בית משפט יתחשב בשלושת אלה: ראשית, בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו; שנית, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם; שלישית, במדיניות הענישה הנהוגה (ע"פ 8641/12 סעד נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.8.2013). אעמוד להלן על מרכיביו השונים של מתחם העונש ההולם.

7. **הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה:** עבירת האיומים היא עבירה חמורה אשר העונש המקסימאלי שנקבע לצידה הינו 3 שנות מאסר. בביצוע עבירת איומים נפגעים ערכים חברתיים של שלווה נפשו של הקרבן, חופש הפעולה והבחירה שלו, וזאת במטרה לקדם תוצאה מסוימת העדיפה על המאיים.

אין לאפשר מצב בו איום הופך להיות כלי או אמצעי לפתרון סכסוך כזה או אחר, בפרט סכסוך בין עו"ד ללקוחו ואף קיים חשש שדברי איום יובילו לכדי פגיעה פיסית של ממש.

8. יש לשוות חומרה יתרה לעבירות המבוצעות נגד עו"ד המייצגים ציבור רחב של לקוחות. עורכי הדין ממלאים תפקיד מרכזי במערכת המשפט ואכיפת החוק ובדרך זו מרימים תרומתם להגנה ולאכיפת שלטון החוק כחלק מאבני היסוד של המשטר הדמוקרטי בישראל. ציבור עורכי הדין נושא בחובות כלפי שולחיו, כלפי בית המשפט וכלפי הציבור כולו והוא כפוף בין היתר למערכת רגולטורית. לאור תפקידם החשוב של עורכי הדין הם ראויים להגנה מיוחדת על מנת להבטיח שימלאו את תפקידם ללא מורא וחשש, זולת מורא הדין.

למרבה הצער, האלימות הגואה ברחבי הארץ, כאשר מכוניות מתפוצצות בחוצות ערים ואנשים נורים ונדקרים בשל סיבות של מה בכך, לא פסחה על ציבור עורכי הדין אשר נחשף לאחרונה יותר מתמיד לגילויי אלימות מצד לקוחות, החל מאלימות מילולית וכלה במעשי אלימות פסיים מהחמורים שבספר החוקים. מכאן, יש לראות בחומרה מיוחדת כל עבירת אלימות פיסית או מילולית המופנית כלפי עורך דין על רקע מילוי תפקידו.

בעניין זה, מצטרף אני, בכל הצניעות, לדברי כב' סגנית הנשיא, הש' בית אור בת"פ (שלום ב"ש) 3063/08

פרקליטות מחוז דרום נ' שמעון טייטו (ניתן ביום 10.2.2010) בעניינו של נאשם שהורשע בעבירות איומים, סחיטה באיומים, היזק בזדון והסגת גבול כנגד מי שהיה בא כוחו עובר לאירוע:

"כאמור, מעשים אלה של הנאשם חמורים הם בפני עצמם גם אם היו מבוצעים כלפי כל אחד. חומרתם של המעשים גוברת נוכח היות המתלונן עורך דין שייצג את הנאשם. אין לי אלא להסכים עם טיעוני ב"כ המאשימה באשר לחשש של עורכי הדין הפליליים מחדירת ענייני עבודתם והנאשמים שהם מייצגים אל חייהם הפרטיים והנורמטיביים, חשש שקיבל אחיזה במציאות במקרה דנן.

סנגורים מתוקף תפקידם באים במגע מדי יום ביומו עם חשודים ונאשמים שלא אחת עברו עבירות חמורות, משמשים להם לפה ושומרים על זכויותיהם. במדינה דמוקרטית השמה על נס את זכויות האדם, לסנגורים הפליליים תפקיד חשוב והכרחי. אי לכך האינטרס הציבורי מחייב להגן על הסנגורים כך שהמגע עם לקוחותיהם יסתכם בייצוג משפטי הולם ולא יעמיד בסכנה אותם ואת בני משפחותיהם".

ראו גם דבריו של כב' הש' עידו רוזין בת"פ 3723/05 (שלום ב"ש) **מדינת ישראל נ' טראייסטר** דניאל (ניתן ביום 3.1.2006):

"דווקא בשל האופי המיוחד המאפיין את עבודת עורכי הדין, החשיבות העצומה הנובעת מהחלטות שהם מקבלים, האינטרס הציבורי הגלום באכיפת החוק מחייב לאפשר להם לעבוד מתוך שקט נפשי ומבלי שיהיו מושפעים מגילויי אלימות מכל סוג שהוא. לא יתכן שבית המשפט יעבור לסדר היום על גילויי אלימות כה קשים המופנים כנגד ערך דין שהנאשם שכר את שירותיו. במקרים שכאלה על בית המשפט להביע שאט נפש, לצאת חוצץ ולהוקיע את התופעה."

אמנם מטיבה עבירת האיומים אינה פוגעת פיזית בקורבנה, אך היא טומנת בחובה אלמנט מחמיר של אימה והשפלה שדורש ענישה מרתיעה.

ראו בעניין זה ע"פ 103/88 **ליכטמן נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(3) 373, לאמור:
"...אינטרס החברה הוא להגן על שלוות נפשו של הפרט... מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדין. אינטרס חברתי נוסף אף הוא מוגן בעקיפין בעבירה זו, והוא נוגע לחופש הפעולה והבחירה של הפרט... בידוע הוא, שבמקרים רבים מושמעים איומים Per se כמסר מוסווה להתנהגות המצופה מן המאויים. נמצא, כי סעיף 192 מקדים רפואה למכה ומונע מלכתחילה פגיעה עתידית בחירות הפעולה של הזולת."

וכן, רע"פ 2038/04 **לם נ' מדינת ישראל**, פ"ד ס(4) 96, שם נקבע כי:

"האיום הוא, אפוא, ביטוי שהמשפט מטיל עליו מגבלות תוך פגיעה בחופש הביטוי וזאת, כדי להגן על ערכים אחרים ובהם שלוות נפשו, בטחונו וחירות פעולתו של הפרט. האיום מסכן את

חירות פעולתו של הפרט שכן, פעמים רבות, כרוך האיום גם בציפייה להתנהגות מסוימת מצד המאויים שהמאיים מבקש להשיג באמצעות השמעת האיום".

9. במקרה דנא, מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים ממשית. אמנם תוכן האיום אינו במרום חומרתו, אך הדברים הופנו כלפי עורך דין שייצג אותה עת את הנאשם, בהקשר ישיר לעבודתו זו, והוא חש חשש מדברים אלה. מדובר באיומים ממשיים שנאמרו על ידי מי שבאמתחתו הרשעות בעבירות איומים רבות ואך שוחרר מריצוי עונש מאסר ממושך של 24 חודשים בגין עבירות איומים. כפי האמור בהכרעת הדין, דברי הנאשם כוונו להטיל מורא על המתלונן כדי לגרום לו לשלם לנאשם כספים ולתן לו תחושה שאילולא כן הוא עשוי להיפגע. הנאשם פגע אם כן בערכים החברתיים של שלוות נפשו של המאויים, בחירותו ובחופש הבחירה שלו, עד כי המתלונן נאלץ לפנות למשטרה ולהתלונן על הנאשם, מרשו, וזאת לראשונה בחייו בסיטואציה כזו, כפי שמסר בעדותו.

10. מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה זו מתחשבת בצורך במאבק בנגע האלימות המילולית שפשט בחברה הישראלית ככלל ומתפקידו של בית המשפט להעביר מסר ברור באמצעות השתת עונשים מוחשיים על מי שבוחר לפתור את קשייו האישיים באמצעות פגיעה קשה בשלוות נפשו של אחר. מעשי אלימות, אף כאלה הבאים לידי ביטוי באופן מילולי בלבד מטילים מורא, אימה ופחד על קורבנות העבירה.

עיון במקרים של עבירת איומים שנדונו בפסיקה מעלה כי הוטלו עונשים בהיקף רחב המשתרע מענישה צופה פני עתיד ועד למאסר בפועל למשך מספר חודשים, בצירוף מאסר על תנאי וקנס בסכומים גבוהים.

א. ברע"פ 3739/11 חייט נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 27.5.2011), אישר בית המשפט העליון עונש מאסר בן **שבעה חדשים בפועל** שהוטל על נאשם שאיים על עורך דין והטרידו בקשר לגבית חוב - בדומה למקרה דנן.

ב. בעפ"ג (מחוזי מרכז) 1608-01-08 **עלאונה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 30.4.2008) נדחה ערעורו של נאשם בעל עבר פלילי, שהורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של איומים כלפי עובדים סוציאליים. על הנאשם שריצה אותה עת עונש מאסר של 17 שנים ו-5 חודשים, הוטלו **שמונה חודשי מאסר בפועל** במצטבר לעונש שרצה ומאסר מותנה.

ג. בת"פ (שלום פתח תקווה) 25356-07-12 **מדינת ישראל נ' משה תם** (ניתן ביום 21.3.2013) הורשע הנאשם אחרי שמיעת הוכחות בעבירה של איומים בכך שהגיע למשרד עו"ד כשהוא בגילופין והשמיע דברי איום. **בית המשפט קבע מתחם עונש הולם שנע בין מאסר על תנאי ועד שישה חודשי מאסר בפועל והטיל על הנאשם שלושה חודשי מאסר בפועל**, הפעיל מאסר על תנאי בן 6 חודשים במצטבר, מאסר מותנה ופיצוי כספי.

ד. בת"פ (שלום חיפה) 1780/05 **מדינת ישראל נ' דניאל ביטון** (ניתן ביום 18.12.2006) הורשע הנאשם לאחר שמיעת ראיות בעבירה של איומים בכך שאמר לעורך דין שייצג אותו בדיון "אם ייקחו לי את הבית אתה תהיה מתחת לאדמה" וטפח על שכמו במטרה להפחידו. על הנאשם, בעל עבר פלילי לא מכביד, הוטלו **שישה חודשי מאסר בפועל** שיכול וירוצו בעבודות

שירות, מאסר מותנה, פיצוי למתלונן וקנס כספי.

11. **בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות** (סעיף 40ט לחוק העונשין), מצאתי להביא בכלל חשבון, את חלקו המרכזי והעיקרי של הנאשם במהלך הדברים. הנאשם השמיע כלפי המתלונן איומים כדי לגרום לו להעביר לידיו כספים שאינם מגיעים לו. הנזק שנגרם מביצוע העבירה בא לידי ביטוי בחששותיו של המתלונן, אשר אזר אומץ והגיש תלונה נגד מי שהיה אותה עת לקוחו זה כ-30 שנה על כל המשתמע מכך. המתלונן שהינו עו"ד בעל ותק וניסיון, חש מאוים והעריך כי עליו לדווח על כך למשטרה. כפי שציינתי, סבורני שבנסיבות דנא, יש לצקת חומרה מיוחדת לעבירת איומים המבוצעת כלפי עורך דין מצד לקוחו, במסגרת יחסי עורך הדין - לקוח, הגם שדברי האיום במקרה דנא, כשלעצמם, אינם ניצבים ברף חומרה גבוה. נוסף על כך, יש לציין, כי דבר האיום לא בא לידי מימוש בעולם המעשה ולא לווה בעבירה נוספת. לא נגרעה יכולתו של הנאשם להבין את מעשיו ואת הפסול הברור שבהם ובכל עת יכל לחדול ממעשיו ולתקנם מבלי שעשה זאת. לא נשמעו סיבות המשמשות לזכות הנאשם. לא נשמעה טענה לעניין מצוקתו הנפשית עקב מעשיו. הנאשם אף אינו קרוב לסייג אחריות פלילית.

12. מכל המקובץ, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות והיחס ההולם בין חומרת מעשי העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש שיש להטיל עליו, סבורני כי **מתחם העונש ההולם** לעבירה שבוצעה על ידי הנאשם נע בין מאסר מותנה למשך מספר חודשי מאסר ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל.

האם יש מקום לחריגה מגבולות מתחמי הענישה

13. כאמור, על בית המשפט לבחון האם ראוי לחרוג מן המתחם בשל שיקולי שיקום המהווים שיקול לקולא (סעיף 40ד לחוק העונשין); או מאידך, לחרוג מן המתחם בשל הצורך להגנה על שלום הציבור, המהווה שיקול לחומרה (סעיף 40ה לחוק העונשין).

בענייננו, לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם, כפי קביעתי, בשל שיקולי שיקום, הנאשם לא ביטא נכונות לשינוי כלשהו באורח חייו ולא התרשמתי כי הוא בשל להליך שיקומי (ר' סעיף 40ד(ב) לחוק העונשין). נהפוך הוא, הנאשם הוסיף להתכחש לביצוע העבירה אף לאחר שהורשע, לא לקח אחריות ולא הביע חרטה כך שאינו מראה סימני בשלות להליך שיקומי כלשהוא. מנגד, לאחר לבטים לא מעטים, הגעתי למסקנה כי החשש שהנאשם יחזור ויבצע עבירות דומות אינו מצדיק חציית רף מתחם הענישה לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור.

אי-לכך, מכלול השיקולים, לרבות שיקולי הרתעת הנאשם ואחרים כמותו מפני ביצוע עבירות נוספות (ר' סעיפים

140 ו-140 לחוק העונשין), ינחוני בקביעת העונש המתאים לנאשם בגדרי מתחם הענישה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

14. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם לעבירה בה הורשע הנאשם, יש לקבוע את העונש המתאים לנאשם. בגזירת העונש המתאים לנאשם שמלפניי וכמצוות סעיף 40 לחוק העונשין, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות, אשר אינן קשורות בביצוע העבירות. נסיבות אלה נלמדות, בין היתר בעניינינו, מדבריו של הנאשם במסגרת הטיעונים לעונש, ומרישומי הפלילי. בדרך זו חידד תיקון מס' 113 לחוק העונשין את הצורך בהמשך נקיטת שיטת ענישה אינדיווידואלית, הבוחנת נסיבותיו של כל מקרה ואדם המובא לדין (ע"פ 433/89 **אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170; ע"פ 5106/99 **אבו ניג'מה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(1) 350; רע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.5.2009)).

15. הנאשם, יליד 1953, ומעיון במרשם הפלילי על שמו, עולה כי לחובתו הרשעות קודמות בעבירות אלימות ביניהן איומים (מס' מופעים), העלבת עובד ציבור (מספר מופעים), התנהגות פרועה במקום ציבורי, הפרת הוראה חוקית, החזקת סכין (מספר מופעים), עבירות רכוש ביניהן גניבה, עבירות סמים ביניהם החזקה שלא לצריכה עצמית, יצוא יבוא הספקת סמים מסוכנים, קשירת קשר לביצוע פשע, זיוף, קבלת דבר במרמה, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ועבירות נוספות שהתיישנו. בגין אלה נדון הנאשם לעונשי מאסר בפועל (למעלה מ- 46 חודשים במצטבר), מאסרים מותנים וקנסות.

16. בבסיס ה**שיקולים לחומרה** עומדת חומרת העבירה אותה ביצע הנאשם והמדיניות המשפטית בענישה בעבירה זו. אין זו המעידה הראשונה של הנאשם והוא צבר לחובתו עבר מכביד של עבירות אלימות, לרבות כ-9 הרשעות שלא התיישנו בגין עבירות איומים בגין הושתו עליו עונשים מכבידים ומרתיעים, אך אלה לא מנעו מבעדו מלשוב ולבצע את העבירה בגינה הורשע בהליך זה.

הנה כי כן, מי אשר חוזר ומבצע עבירות אלימות מילולית, מאיים על בא כוחו על מנת להשיג את מבוקשו, יש להציב בפניו גבולות ברורים ומסר של הוקעה שאינו משתמע לשתי פנים. מחובתו של בית המשפט להעביר מסר חד וצלול לנאשם ולאחרים כמותו, לפיו עבירות מסוג זה יתקלו בענישה מוחשית. בית המשפט מצווה לפעול ולהפעיל את מלוא חומרת הדין שעה שתופעות אלימות נגד ציבור עורכי הדין הולכות ומתרבות [ראה לשם המחשה בלבד עבירות חמורות שהובאו בפסיקה הבאה: ת"פ (שלום רחובות) 30436-08-11 ו-32462-12-11 **מדינת ישראל נ' מורן יעקבי** (ניתן ביום 12.3.2014) בין היתר איומים נגד עו"ד; ת"פ (מחוזי ירושלים) 11765-01-12 **מדינת ישראל נ' אמג'דסלהב ואח'** (ניתן ביום 17.12.2012) סחיטה באיומים, שידול להצתה ועבירות נוספות נגד עו"ד; ת"פ (שלום כפר סבא) 1502/09 **מדינת ישראל פרקליטות מחוז המרכז נ' מוחמד אבו מוך בן פארס** (ניתן ביום 22.4.2013) סחיטה באיומים נגד עו"ד; ת"פ 7527-07-10 (שלום

רמלה) **מדינת ישראל נ' אברהם יעקב קביטקובסקי** (ניתן ביום 23.5.2012) פציעה בנסיבות מחמירות ואיומים נגד עו"ד].

הנאשם לא נטל אחריות על מעשיו בסמוך לאמירת הדברים, וגם לא לאחר מתן הכרעת הדין בעניינו. הנאשם לא הפנים את הפסול שבמעשיו, לא ערך כל מאמץ לחזור למוטב ולהביע חרטה, מה שמעלה את החשש להישנות מקרים דומים בעתיד לבוא, לאו דווקא כלפי עורכי דין. לא הוצגה לפני התנהגות חיובית של הנאשם או תרומה כלשהי לחברה. אף התנהלותו של הנאשם במהלך ההליך המשפטי, אשר התאפיינה בהפרעות בלתי פוסקות ואמירות לא ראויות כנגד המשטרה והתביעה, הצביעה כי הנאשם לא הפנים את חומרת מעשיו ולא נתן דעתו למשמעות ההליך המשפטי בעניינו.

אני מוצא להבהיר כי על אף שהנאשם לא הודה בביצוע והצריך את בית המשפט לקיים הליך של שמיעת עדים והצגת ראיות, הרי שלא זקפתי זאת לחובת הנאשם ולא החמרתי עמו בשל כך שניהל את משפטו (ר' סעיף 40א(6) לחוק העונשין). אולם, הנאשם אינו זכאי להקלה לה זכאים נאשמים אשר לוקחים אחריות למעשיהם, מביעים חרטה וחוסכים מזמנו של בית המשפט ועדי הצדדים.

חומרת העבירה ונסיבות ביצועה בשילוב עברו של הנאשם מציינים תמונת מסוכנות ומובילים למסקנה כי לא די בתמרורי האזהרה - בדמות מאסרים מותנים וענישה כלכלית, אלא שיש צורך בענישה מוחשית בדרך של מאסר בפועל על מנת להמחיש עבור הנאשם את החומרה שבמעשיו החוזרים ונשנים.

17. בהתאם לסעיף 55(א) לחוק העונשין, נאשם שנידון למאסר על תנאי והורשע בשל עבירה נוספת, יופעל המאסר המותנה התלוי ועומד כנגדו. עם זאת, סעיף 56 לחוק העונשין מתיר לבית המשפט שיקול דעת להאריך את תקופת המאסר המותנה או לחדשה לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים בנסיבות המנויות בו. לאור המקובץ עד כה, סבורני כי אין כל הצדקה להימנע מהפעלת המאסר על תנאי שנגזר על הנאשם. חומרת העבירה, עברו הפלילי של הנאשם, העובדה כי ביצע את העבירה כאשר לחובתו מאסר מותנה ולאור התרשמותי כי הנאשם מתקשה להפנים את הפסול שבהתנהגותו - שיקולים אלה כולם מחייבים הטלת מאסר בפועל על הנאשם, מאחורי סורג ובריה, כדי להמחיש עבורו ועבור אחרים כמותו את החומרה שבמעשיו. סעיף 54 לחוק העונשין קובע כי שעה שבית המשפט מטיל על הנאשם "עונש מאסר בשל עבירה הנוספת, לא יורה כי יהיה כולו על תנאי". לפיכך, שעה שמוטל על הנאשם עונש מאסר בגין העבירה בתיק זה, חובה כי חלק מתקופת המאסר למצער תהא בפועל. מכאן, בהתאם לסעיף 56(א) לחוק העונשין ובנסיבות העניין, משמצאתי להטיל עונש מאסר בגין העבירה נשוא כתב האישום, לא ניתן להאריך את המאסר המותנה שהוטל על הנאשם.

18. כנגד השיקולים לחומרה, עומדים לנאשם גם שיקולים לקולא, אך לא מצאתי רבים כאלה להניח על כף הזכות לנאשם כנגד חומרת העבירה שביצע בנסיבות המפורטות בהכרעת הדין. הבאתי בכלל חשבון את נסיבותיו האישיות, גילו ומצבו הבריאותי של הנאשם ונתתי את דעתי לתוצאות הענישה עליו. הגם שלא הוצגו לפניי אישורים לעניין מצבו הרפואי, הנאשם טען כי סובל ממחלות קשות ומצאתי לתת לכך משקל לקולא (ראו ע"פ (מחוזי ת"א) 71951/07 **שורץ נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 15.7.2008)).

עם זאת, אין במצבו הרפואי של הנאשם כדי להצדיק הימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל שעה שחומרת העבירה שבוצעה דורשת ענישה הכוללת הרחקה מהחברה (ראו בע"פ 11445/05 רוט נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.6.2006)).

19. טרם חתימה, אציין כי עיינתי בפסיקה שהציגה לפניי המאשימה אך לא מצאתי כי ניתן להקיש ממנה לעניינו של הנאשם שכן אמנם המדובר היה בעבירת איומים אך במקרים שהובאו, תוכן האיום היה חמור יותר (איום בהריגה) והעבירה בוצעה בתוך התא המשפחתי כך שלא מצאתי לאמץ את המתחמים שנקבעו שם. באשר לתיקים אליהם הפנה הנאשם וטען כי עניינם בביטול הרשעות, יובהר כי אין בטיעוניו כל ממש- בתיק 50910-01-14 (תיק מ"ת אליו קשור ת"פ) הנאשם הורשע ודינו נגזר ומכל מקום כידוע, כל מקרה נבחן כפי נסיבותיו.

סוף דבר

20. מכל הנתונים והשיקולים שפירטתי לעיל, מצאתי להשית על הנאשם עונש בגין אירוע כתב האישום, כדלקמן:

א. מאסר - מאסר בפועל לתקופה של 4 חודשים, החל מהיום.

ב. הפעלת מאסר על תנאי - מפעיל בזאת מאסר על תנאי שהוטל על הנאשם ביום 9.10.2011 בתיק 47293-08-11 בבית המשפט המחוזי פתח תקווה לתקופה של 12 חודשים, באופן שחודשיים מתוכם ירוצו בחופף לעונש המאסר לעיל והיתר במצטבר.

סה"כ ירצה הנאשם 14 חודשי מאסר בפועל החל מהיום.

ג. מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יבצע עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

ד. פיצוי למתלונן (עו"ד דניאל שרפמן) בסכום של 1,000 ₪ אשר ישולם על דרך הפקדתו במזכירות בית משפט בתוך 90 יום ממועד שחרורו. המזכירות תעביר את סכום הפיצוי לידי המתלונן, לפי כתובתו בכתב האישום.

ה. מוצגים - ניתן בזאת צו להשמדה/חילוט המוצגים, לפי שיקול דעת המאשימה.

זכות ערעור לבית המשפט החוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ב אייר תשע"ד, 12 מאי 2014, במעמד הצדדים.